

יש למנוע ההתנדבות ל"הגנה"

בבטאון "הנאמן" (טבת תש"ך) מובאת העדות הבאה: לפני כמה שנים נכנסתי למרן החזו"א לשאול בדבר השתתפות בארגון ה'הגנה'. הדבר היה לפני קום המדינה. אמר החזו"א: אתה יודע שדרכי לא לענות על שאלות כגון אלה... שאלתי: רבינו יודע שאין לנו אל מי לפנות. עברה כרבע שעה, רבינו לא רצה לענות, ואני לא זזתי מן המקום. לבסוף הפטרתי: אני אנהג כדוגמת אנשי יריחו שעשו שלושה דברים שלא ברצון חכמים ולא מיחו בידם". רבינו חשש שאפרש שתיקתו כחצי הסכמה, ואז אמר: "בדברים אלה קשה לומר דבר כללי. אלא ברוסיה ראינו שבמקומות האלו שאירגנו "הגנה", נפלו מצדנו יותר קרבנות, ואילו במקום שלא היתה, נפלו פחות!"

גם בבטאון "המעייין" (תמוז תשל"ח) מעיד ד"ר מרדכי ברויאר: בדידי הוה עובדא, שעה שעמדתי לפניו יחד עם כמה חברים, ושאלנו אותו בעניין התנדבות צעירים לשורות ה"הגנה". ותשובתו היתה, שבמעשי הגנה פעילה יש חשש לאבדן מספר גדול יותר של נפשות ישראל, ולכן יש למנוע ההתנדבות.

דעתו על המדינה

אמר, כי ביום מן הימים נשכים בבוקר ונסתכל מהחלון והנה אין עוד "מדינה", כי גזירה היא ועבידא דבטלה... (ספר "בית אב", שיחות ח"א עמ' קל"ד).

אמר, שהוא חושב שלא תהיה מדינה, שמשמים לא יטילו נסיון כל כך גדול של מדינת יהודים בלי אמונה על דור כל כך חלש. ואם תהיה – לא תתקיים זמן רב (ספר "התקופה ובעיותיה" להרב וולף זצ"ל).

מעיד רבי אליקים שלינגר: זכור אני בתחילת כינון המדינה שההמון כולו נמשך בתופים ובמחולות, וביקש ממני מלמד אחד לשאול אצל רבינו מה יאמר לתלמידיו? ואמר רבינו, שיסביר להם שרוב ההמון הולך עם היצר, ורק המעטים מסוגלים להתגבר עליו, ועל כן ידעו שהאמת עם המיעוט שהם היפך דעת ההמון (ספר "בית אב" עה"ת ח"א עמ' ש"מ). רבי יצחק הלברשטט התפלל אצל רבינו למחרת היום שחגגו במרכז המושבה דב"ב

על הקמת המדינה. רבינו התבטא אז: הגאולה עדיין לא הגיעה... שנה אחר כך (תש"ט) התבטא רבינו: אצלינו ד' אייר, ה' אייר, וו' אייר – שלשתם ימים שוים הם!

שנה לאחר הקמת המדינה, התבטא בעת שחזרו מ'מים שלנו': הם עוד מאפשרים לנו לאפות מצות?... (מהג"ר שמריהו גריינימן זצ"ל).

המדבריות של דורנו

רבי דב ויין (שטיפס וישב על חלון ביתו של החזו"א במשך זמן הפגישה), מעיד על כמה נקודות משיחת רבינו עם רבי יואל טייטלבוים זצ"ל:

כשנסבה שיחתם בדבר מעמדם של רבני זמנינו, הזכיר רבינו שמו של רבי בנימין מנדלסון זצ"ל, אב"ד קוממיות, כדוגמא לכך שגם בארץ ישראל בתקופתנו אפשר להיות רב בישראל כפי שצריך להיות.

האדמו"ר זצ"ל טען נגד רדיפות הדת שיש בארץ ישראל. ועל כך השיב רבינו שהישיבות הקדושות הן הן המדבריות והמערות של דורנו, והוסיף: "גם בני־ברק היא בבחינת מדבר".

על הטענה שיש לדחות את אנשי המזרחי, הגיב רבינו: באים אלי אנשים שאינם מתפללים רק שתי פעמים ביום, כלום צריך לרחק אותם?!

בהמשך הפגישה, שהתקיימה בשעות הקטנות של הלילה, החל רבי יואל זצ"ל לדבר בלימוד בסוגיית שמיטה, ורבינו לא הגיב כלום. רבי יואל פנה באותו מעמד אל הגר"ש וואזנר, שהגיע עמו לפגישה, ושאלו אם הוא מבין מה שאומרים כאן. והשיב לו שבעניין זה שיטת החזו"א כך וכך, ובנקודה זו סובר כך וכך... ורבינו חיך. [בנושאים הנוגעים לבעיות השעה הגיב, אך לגבי שיחה בלימוד, בשל השעה המאוחרת מאד, (לאחר חצות), וכידוע שהיה קם לוותיקין, יש שהסבירו שסבר, שאין הזמן מוכשר לכך].

יהרג ואל יעבור

מספר הרב שלמה לורנץ: בימי המערכה נגד חוק שירות לאומי, הקדיש הרבה מזמנו ומרצו כדי לשכנע רבנים בחומרת האיסור ולהשפיע